

PUNJABI (ELECTIVE) – A

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 100

ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

1. (ੳ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਵਿ-ਟੋਟਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੱਸ ਕੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ :-

- (i) ਚੱਲੇ ਚੱਲਣਹਾਰ, ਵਿਚਾਰਾ ਲੇਇ ਮਨੋ।
ਰੀਝੇਦਿਆਂ ਛਿਆ ਮਾਹ, ਤੁੜੀਦਿਆਂ ਹਿੱਕ ਖਿਨੋ।
- (ii) ਪਾਂਚ ਤੱਤ ਕੇ ਤਨ ਰਚਿਉ, ਜਾਕਹੁ ਚਤਰ ਸੁਜਾਨ।
ਜਿਹ ਤੇ ਉਪਜਿਉ ਨਾਨਕਾ, ਲੀਨ ਤਾਹਿ ਮਹਿ ਮਾਨਿ।
- (iii) ਹੱਸਣ, ਖੇਡਣ ਭਾਇ ਅਸਾਡੇ, ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਰੱਬ ਆਪਿ ਆਸਾਨੋ।
ਇੱਕ ਰੋਂਦੇ-ਰੋਂਦੇ ਰੇਏ ਗਏ, ਇਕ ਹਸਿ-ਹਸਿ ਲੈ ਗਏ ਗੋਇ ਮੈਦਾਨੋ।
- (iv) ਹਿਕ ਦਿਲ ਆਹੀ ਸੁ ਰਾਝਣ ਲੀਤਾ, ਮਾਏ ਦੁਜਾ ਦਿਲ ਕੇ ਨਾਹੀਂ।
ਦਰਦ ਪਰਾਇਆ ਨਾ ਛੁਹੇ ਆਸਾਨੂੰ, ਨਾ ਮਹਿਰਮ ਹੱਥ ਨਾ ਲਾਈਂ।
- (ਅ) 'ਗਹਿਰੀ ਕਰਿ ਕੈ ਨੀਵ ਖੁਦਾਈ' ਕਾਵਿ ਰਚਨਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ। ਜਾਂ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਰਾਓ।
- (ੲ) ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ 'ਠੀਕ' ਉਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ:
- (i) ਦਮੋਦਰ ਕਿ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ ਦਾ ਸ਼ਾਇਰ ਹੈ ?
(ੳ) ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ
(ੲ) ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ
(ੳ) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ
(ੲ) ਨਾਮੋ ਦੇਵ ਜੀ
- (ਅ) ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ
(ਸ) ਬੀਰ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ।
(ਅ) ਰਵੀਦਾਸ ਭਗਤ
(ਸ) ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ।

2×10=20

10

(iii) ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ ਕਿਸ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ ਦਾ ਸ਼ਾਇਰ ਹੈ ?

(ੳ) ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ

(ੲ) ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ

(iv) ਸਿਧ ਬਗਾਈਂ ਰਚਨਾ ਦਾ ਲੇਖਕ ਕੌਣ ਹੈ ?

(ੳ) ਦਮੋਦਰ

(ੲ) ਗੋਰਖ ਨਾਥ

(v) ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ :

(ੳ) ਸਲੋਕ ਕਾਵਿ ਰੂਪ ਵਿਚ

(ੲ) ਦੇਹੜੇ ਕਾਵਿ ਰੂਪ ਵਿਚ

(ਅ) ਸੁਫੀ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ

(ਸ) ਬੀਰ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ

(ਅ) ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ

(ਸ) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ।

(ਅ) ਕਾਫੀ ਕਾਵਿ ਰੂਪ ਵਿਚ

(ਸ) ਵਾਰ ਕਾਵਿ ਰੂਪ ਵਿਚ ।

2. ਪਰਦੇਸੀ ਪੰਜਾਬ ਵਾਰਤਕ ਦੀ ਰੂਪ ਰਚਨਾ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ । ਜਾਂ

5×2=10

ਪਰਦੇਸੀ ਪੰਜਾਬ ਵਾਰਤਕ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰੋ ।

20

3. ਝਨਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨਾਟਕ ਦੀ ਕਥਾਨਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ । ਜਾਂ
ਨਾਟਕ ਝਨਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੰਚ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਪਰਖ ਪੜਚੋਲ ਕਰੋ ।

20

4. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਦਿਉ :

(i) ਪਰਦੇਸੀ ਪੰਜਾਬ ਰਚਨਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਪਰਦੇਸੀ ਕਿਵੇਂ ਹੈ ?

(ii) ਪਰਦੇਸੀ ਪੰਜਾਬ ਵਾਰਤਕ ਰਚਨਾ ਦੀ ਵਿਧਾ ਮੂਲਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੱਸੋ ।

(iii) 'ਸਫ਼ਰ ਨਾਮਾਂ' ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

(iv) ਅਜਮੇਰ ਔਲਖ ਦੀ ਨਾਟ ਸ਼ੈਲੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੱਸੋ ।

(v) ਝਨਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨਾਟਕ ਵਿਚ ਅਰਜਨ ਤੇ ਗੰਗੋ ਦਾ ਕੀ ਸੰਬੰਧ ਹੈ ?

(vi) ਝਨਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨਾਟਕ ਦੀ ਮੂਲ ਸਮੱਸਿਆ ਕੀ ਹੈ ?

4×5=20